Ao. 1829. No. 154.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 29 December.

ODESSA, den 5den December.

De toestand van onze stad is bij voortduring geruststellend. Er is niemand op nieuw door de pest aangetast en de afsluiting der huizen heeft grootendeels opgehouden. In het quarantaine gesticht zijn 3 personen gestorven; maar niemand is ziek geworden. Uit Bessarabie luiden de berigten insgelijks gunstig.

— Den 30sten November zijn er 27 schepen met granen van hier vertrokken. [illegible]

— De Courant dezer stad behelst het volgende: « Overeenkomstig eene bijzondere bepaling bij het tractaat van Adrianopel, moest de vesting Giurgewo aan onze troepen overgegeven en gesloopt worden, terwijl haar grondgebied weder met Wallachije moest worden vereenigd. De overgave moest plaats hebben alvorens onze armee de ontruiming van de Turksche provincien zou beginnen. Den 11den November is Giurgewo nu werkelijk overgegeven. Deze gebeurtenis is te merkwaardiger, vermits zulks het eerste voorbeeld oplevert, dat ten gevolge van een verdrag eene Turksche vesting in vredestijd is overgegeven. Zijne Excellentie de opperbevelhebber der armee heeft, op ontvangst van het berigt daaromtrent van den kant des grootviziers en der gevolmagtigden van de Porte, denzelven laten weten, dat hij den 20sten dezer Adrianopel zou verlaten, om zijn hoofdkwartier naar Burgas te verleggen. Gelijktijdig zullen onze voorposten terugtrekken op de linie, welke voor den eersten termijn der ontruiming van het Turksche rijk is vastgesteld geworden.»

FRANKFORT, den 24sten December.

Te Mentz liep vóór eenigen tijd het gerucht, dat Frankrijk bezwaren had ingebragt tegen het reglement op de scheepvaart op den Rijn, hetwelk door Pruissen en de Nederlanden is voorgedragen; maar dit gerucht schijnt ongegrond geweest te zijn; want thans meldt men, dat de Franschen gevolmagtigde tot de zaken van de scheepvaart op den Rijn berigt gegeven heeft, dat hij eerlang de toestemming van zijn hof op dit reglement hoopt te ontvangen.

[illegible] te Bucharest honderd vijftien huizen ingestort. Vijftien kerken zijn zoodanig beschadigd, dat men er geen gebruik meer van durft te maken. Gelukkiger wijze is er maar een enkel persoon omgekomen, eene jonge vrouw, welke door het instorten van eenen oven, naast welken zij sliep, gedood werd. De stad Kimpina, op den weg naar Kroonstadt, heeft in evenredigheid nog meer geleden.

— Uit Triest wordt den 5den dezer het volgende gemeld: « Sedert drie dagen stormt er een zoo hevige noordewind (alhier Borra genaamd), dat men zich sedert twintig jaren geenen zoodanigen herinnert. Bijzonder hevig was hij in den nacht van den 3den op den 4den en gisteren den gauschen dag. Het is daarbij zoo buitengewoon koud, dat ieder droppel water dadelijk tot ijs wordt; zelfs de zee vriest aan de oevers en de schepen zijn met eene ijsschors bedekt. Op verscheidene plaatsen der stad zijn de daken van de huizen gedeeltelijk afgewaaid, vele schoorsteenen zijn geheel ingestort, en verscheidene menschen, door den wind medegesleurd en ter aarde geworpen, hebben aanmerkelijke beschadigingen geleden. Heden is de wind wat verminderd; maar het blijft nog koud.

— Volgens tijdingen uit Wallachije, is Adrianopel thans door de Russen ontruimd. Slechts eene afdeeling van 1500 man is achtergelaten bij de hospitalen, die voorloopig nog te Adrianopel blijven. Spoedig na het vertrek der Russen zijn 3000 man geregelde Turksche troepen, die van Konstantinopel afgezonden waren, aldaar binnengerukt. Daarentegen is de pacha van Scutari met zijne Albanezen van Philippopolis vertrokken, zoo het schijnt, om zich naar zijne verblijfplaats te begeven. De buitensporigheden, welke deze troepen te Philippopolis en in den omtrek gepleegd hebben, zullen den Sultan wel hebben doen inzien, dat het niet goed zou geweest zijn, Adrianopel aan hen over te laten.

— De Perzische Prins *Chosrew Mirza* heeft zich, op zijne terugreis van Petersburg, eenige dagen te Moskou opgehouden, alwaar ter zijner eere onderscheidene feesten gegeven zijn. Men heeft opgemerkt, dat hij zeer ingenomen omtrent de dames was; en verhaalt zelfs, dat hij, naar Oostersch gebruik, om de hand van drie freules te gelijk gevraagd had, welke hij naar Perzie wilde medenemen. Nadat men hem echter had ingelicht, dat de vervulling van zijnen wensch niet met de zeden der Europeanen strookte, had hij wegens zijne misvatting verschooning laten vragen.

LONDEN, den 18den December.

Een der dagbladen behelst de volgende bijzonderheden omtrent den Koning van Frankrijk.

« Hoezeer de Koning reeds eenen hoogen ouderdom bereikt heeft, staat hij toch 's morgens ten zeven ure op, zoo wel des winters als des zomers. Om half acht hoort Z. M. de mis en stipt ten acht ure ontbijt Hoogstdezelve.

« Om negen ure neemt de Koning zaken onder handen; ten 10 ure verleent hij gehoor aan de ministers en de lieden van het hof. Geen dag gaat er voorbij of de Koning bemoeit zich met de staatszaken; hij weet alles wat er omgaat even goed als zijne ministers; hij leest de dagbladen van allerlei kleur en daarbij ook nog Engelsche tijdschriften. Hij neemt het middagmaal om half zes ure, staat dadelijk na den maaltijd op, speelt alle avonden eene partij whist en verwijdert zich om half elf ure.

« Zelden is hij ongesteld; zijn geregeld en matig leven is bevorderlijk aan het behoud zijner gezondheid. Hij rijdt als een man van 30 jaren te paard, met veel gemak en bevalligheid.

« Op de jagt is hij onvermoeid; whist speelt hij volmaakt; het is bijna het eenigste spel waarin hij behagen heeft. Nimmer zet hij echter meer dan een louis d'or in. Sommigen meenen, dat hij een stijf roomsch-katholijk is; maar zij bedriegen zich; hij acht de protestanten zoo wel als anderen.

« Zijne avondpartijen zijn niet schitterend; de Koning spreekt niet veel; maar wanneer hij spreekt, heeft hij altijd iets aangenaams te zeggen. Hij bezit zoo groote kundigheden niet als *Lodewijk XVIII*; maar is minzamer.»

— Dezer dagen heeft het gerucht geloopen, dat don *Miguel* als Koning van Portugal zou erkend worden; maar hetzelve heeft zich niet staande gehouden.

De Braziliaansche ambassadeur te Londen heeft onlangs berigt ontvangen dat Keizer don *Pedro* verklaard heeft, de zaken van Portugal geenszins te willen laten varen, maar daaromtrent binnen kort een besluit te zullen nemen.

Middelerwijl worden er gedurig mond- en krijgsbehoeften naar het eiland Terceira gezonden.

PARYS, den 23sten December.

De heer *Syrieys de Mayrinhac* is benoemd tot directeur van het personeel bij het ministerie van binnenlandsche zaken. Hij behoort tot de hevigste ultra's. Het ministeriele avondblad geeft te verstaan, dat men nog meer dergelijke benoemingen te verwachten heeft.

— Brieven uit Madrid, van den 10den dezer, melden, dat men Z. M. den Koning van Spanje het voorstel heeft gedaan, om de kloostergoederen aan te spreken, ten einde in de dringende behoefte van den staat te voorzien, en dat Hoogstdezelve dit voorstel niet van de hand gewezen, maar gezegd heeft, hetzelve na afloop der huwelijks-plegtigheden in overweging te zullen nemen.

— Volgens een berigt in den *Constitutionnel*, is H. M. *Maria Louise*, hertogin van Parma, ernstig ziek. Bij uiterste wilsbeschikking had zij alle hare goederen aan den hertog van Reichstadt (den jongen *Napoleon*) vermaakt.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL,

Zitting van Woensdag den 23sten December.

De vergadering wordt ten elf ure geopend.

Daar zijn 101 leden tegenwoordig. Z. Exc. de Minister van Financien bevindt zich in de zaal.

De notulen van het verhandelde in de zitting van gisteren worden gelezen en goedgekeurd.

Is ontvangen een groot aantal verzoekschriften, bedenkingen inhoudende tegen de aangebodene ontwerpen van wet op de accijnsen der bieren, het gedistilleerd, den wijn en de suiker; eenige petitien, betreffende de zoogenaamde grieven, van ingezetenen uit Noord-Braband, Limburg en Vlaanderen, gelijk mede eenige tegen-petitien, en eindelijk eene memorie van den heer . . . . , te Amsterdam, wegens de vrijheid der drukpers. Al deze stukken worden aan de commissie tot de verzoekschriften verzonden.

De voorzitter verklaart de beraadslaging geopend over de heden aan de orde zijnde ontwerpen van wet, waarbij de middelen, tot bestrijding van de een- en tienjarige begrooting der uitgaven, voorloopig voor den jare 1830 worden bepaald.

De heer *Frets* ontwikkelt, in de Nederduitsch taal, de redenen, welke hem nopen de wetten aan te nemen. Hij beschouwt eene transitoire wet als niet grondwettig, en zou zich tegen de voorgedragen ontwerpen moeten verklaren, wanneer ze als zoodanig waren aan te merken. Dezelve zijn, volgens hem, slechts *provisionele* wetten, en in dien zin neemt hij ze aan, te meer nog, daar men na de goedkeuring der uitgaven aan de regering de middelen niet kan weigeren, om daarin te voorzien. Voor het overige, is het thans de tijd niet, om over den aard der middelen, welke men tot bestrijding der uitgaven voorslaat, te twisten of ze in bijzonderheden te onderzoeken. Dit zou eene laakbare [illegible]

De heer *Fabry-Longrée* gelooft insgelijks, dat men aan de regering de voorgedragen *provisionele* middelen moet toestaan, nu men haar de uitgaven heeft ingewilligd. Hij zal voor de wetten stemmen.

De heer *de Celles* is van hetzelfde gevoelen, en zal zijne goedkeuring aan de wetten geven, vooral echter omdat de belasting op het gemaal, waar tegen hij zich altijd heeft verzet, daarbij is afgeschaft. Hij gelooft niet, dat hij, door het aannemen der aangeboden ontwerpen aan zijne, vroeger geuite gevoelens, te kort doet; naar zijn inzien zijn die ontwerpen, in allen deele, overeenkomstig met de bepalingen der grondwet. Hij dringt op nieuw aan, dat er eene nieuwe commissie van onderzoek mogt worden benoemd, ten einde de heffing der accijnsen op den best mogelijken voet te regelen. Hij ziet met genoegen het gemeen overleg, dat tusschen de regering en de kamer, ten opzigte van de begrootings-wetten plaats grijpt, waarvan de goede gevolgen zich ook naar buiten vertoonen.

Z. Exc. de minister van financien: Onderscheiden Uwer Ed. Mog. hebben een herzien van de speciale wetten op de accijnsen verlangd. In antwoord hierop, verklaar ik, in naam des Konings, dat, wanneer het bevonden zal zijn, dat de aangebodene wezenlijke gebreken bevatten, die derzelver aanneming onmogelijk zouden maken, zij door anderen zullen vervangen worden, welke aan het onderzoek en de goedkeuring der kamer zullen worden onderworpen. Wat het onderzoek, waarvan de laatste redenaar heeft gesproken, betreft, zulks heeft werkelijk plaats gehad. Ik heb te Brussel menigvuldige en langdurige bijeenkomsten gehouden met veertien branders, van welke twaalf uit het Zuiden en twee uit het Noorden des rijks. De op het gedistilleerd voorgedragene wetten, zijn daarvan het gevolg geweest, welke de goedkeuring van allen, die met mij dit onderwerp hebben onderzocht, erlangd hebben. Niettemin stel ik mij voor, zoodra zich daartoe de geschikte gelegenheid aanbiedt, hierop nader terug te komen.

Eenige leden: *(Aux voix! aux voix!)* stemmen, stemmen.

De heer *de Stassart* zal, na de menigvuldige adviesen, welke in de laatste discussie over het budget zijn uitgebragt, niet lang de aandacht der kamer vermoeijen. Slechts weinige woorden komen hem genoegzaam voor, om zijne stem te motiveren. Hij zou zijne toestemming aan eene wezenlijke transitoire wet niet geweigerd hebben, doch daar men thans, wat men daarvan zeggen moge, *tienjarige subsidien* vraagt, kon hij die niet aannemen. Hij bestrijdt het beginsel, als of na de aanneming van de begrooting van uitgaven, de tegenstanders ook verpligt zouden zijn, om de ontvangsten in te willigen. Dit komt niet in het minste met onze instellingen overeen, noch met de antecedenten in deze. Om zich zelf gelijk te blijven zal hij tegen de wetten stemmen.

De heer *de Brouckère*: Wij verstaan ons nog niet, op het stuk der belastingen. Ten deze opzigte verschillen de gevoelens in het Noorden en Zuiden.

Ofschoon men in *materiele* belangen moet trachten tot elkander te komen, is het daartoe thans de tijd niet. De voorgestelde maatregel is niet anders dan als tijdelijk te beschouwen, en draagt, als zoodanig, mijne goedkeuring weg. Daarenboven erken ik gaarne, dat daarin verbeteringen zijn gebragt, de belasting op het gemaal is afgeschaft, de accijns op den wijn en de opcenten zijn verminderd.

De heer *Donker Curtius* zal de voorgestelde wet mede aannemen. Hij verheugt zich over den gang, welken de zaken hebben genomen; bij het volgen van dien tred wanhoopt hij aan het heil des vaderlands niet.

De heer *van Sasse van Isselt* wil den gang der zaken niet stremmen en zal gaarne de provisionele middelen inwilligen, welke de regering heeft voorgedragen.

De heer *le Hon*: Ik kan niet deelen in het gevoelen, door den eersten redenaar (den heer *Frets*) aan den dag gelegd, als of men na de aanneming der uitgaven ook de middelen moet aannemen. Deze stelling komt mij niet overeenkomstig onze grondwet voor. Ik zeg dit niet, omdat ik mij met de onderhavige wetten niet zou kunnen vereenigen. Integendeel, de vorm, of de woorden doen niets af, wanneer daadzaken spreken. Wanneer ik de voorgestelde wetten in verband beschouw met de koninklijke boodschap, die dezelve begeleidt, en met de stellige verklaringen van Z. Exc. den minister, ziet men, naar het oordeel van de regering zelve, dat dezelve slechts tijdelijk zijn en de belastingen later definitievelijk zullen geregeld worden. Om aan mij zelven gelijk te blijven, zal ik dus aan de ontwerpen van wet, welke thans aan onze beraadslaging onderworpen zijn, mijne goedkeuring hechten.

De heer *van Utenhove* verklaart zich mede voor de wetten, doch meent eenige aanmerkingen te moeten wederleggen, welke men, gedurende de laatste discussie over het budget, tegen het Nederlandsche muntstelsel gemaakt heeft. Hij verdedigt hetzelve in vele bijzonderheden.

De heer *Geelhand Dellafaille*: Bij de discussie over de begrootings wetten heb ik den wensch geuit, dat eendragt en eensgezindheid, welke zoo noodig zijn voor het heil des vaderlands, meer en meer tusschen de beide takken der wetgevende magt mogten plaats grijpen. Ik moet thans het gouvernement mijnen dank betuigen wegens de geschikte wijs, waarop hetzelve bij de tegenwoordige ontwerpen de verschillende meeningen heeft tot elkander gebragt.

Men roept van alle kanten: ter stemming, ter stemming.

De beraadslagingen worden gesloten. Men gaat over tot de hoofdelijke stemming:

De uitslag daarvan is, dat de twee ontwerpen, beide met *honderd* stemmen tegen *eene* worden aangenomen. Alleen de heer *de Stassart* heeft geweigerd daaraan zijne goedkeuring te hechten.

De beraadslaging wordt geopend over het ontwerp van wet, houdende verdeeling van de hoofdsom der grondbelasting tusschen de verschillende provincien, voor het jaar 1830.

De heer *Lyeklama à Nijeholt* bestrijdt, in de landtaal, de voorgestelde wet; hij maakt daarover eenige algemeene aanmerkingen en zoude verlangen, dat de som van ƒ 123,000 over de bezwaarde provincien mogt worden geslagen. Hij zal *tegen* de wet stemmen.

De heer *van Sytzama* kan daaraan mede zijne goedkeuring niet hechten. Hij bestrijdt het beginsel, waarop de wet berust. De regering houdt nog altijd vast aan het beginsel, hetwelk zij, bij het eerste ontwerp, dat door de kamer verworpen is, heeft voorgezet; doch het gouvernement verbergt dezelfde bedoelingen onder eenen anderen vorm. Het stelt nog altijd, dat de hoofdsom der grondbelasting het, bij de wet van ... Julij 1821, bepaalde montant kan te boven gaan. De redenaar kan hiermede niet instemmen. Wanneer de regering geene bijoogmerken koesterde, zoude dezelve wel eene duidelijker en meer juister wet hebben kunnen voordragen. De minister geeft ons verzekeringen, maar wij vinden daarvoor nergens eenigen waarborg. Het art. 3 der wet is het *non plus ultra* der . . . . . (de redenaar durft de benaming, welke hij daaraan moet geven, niet uiten). Hij zal alleen zeggen, dat hetzelve geheel in tegenspraak met zich zelven is. Hij treedt in ontwikkelingen, om dit te betoogen en beklaagt zich ten slotte dat men de bezwaarde provincien (waaronder Vriesland) wil doen toebrengen tot het reserve-fonds; men bedenkt niet dat deze gewesten, sedert de vereeniging, meer dan *drie millioen* meer hebben betaald, dan zij, naar billijkheid, als grondbelasting, zouden hebben moeten opbrengen. Zoo stapelt men, zegt de redenaar, onregtvaardigheid op onregtvaardigheid. Het zijn de grondbezitters die het meest aan de schatkist betalen; wanneer het kadaster afgeloopen is, kunnen zij niet smokkelen. Is het dan wel mogelijk, dat men ons eene dergelijke wet durft voorstellen, en wat meer is, dat wij die zouden aannemen? Er is nog tijd genoeg, om eene andere wet voor te dragen, waarin men een beter beginsel tot grondslag kan leggen, en meerdere duidelijkheid en juistheid kan in acht nemen. Hier leest de redenaar een ontwerp, uit twee artikelen bestaande, hetwelk, naar zijn inzien, beter met de belangen der bezwaarde provincien overeen kwam. Hij licht hetzelve toe en zal tegen de voorgestelde wet stemmen.

De heer *de Stassart* ondersteunt hetgeen de vorige redenaar gezegd heeft, en verklaart zich insgelijks tegen de wet.

De heer *de Moor* zal dezelve aannemen, wanneer de minister hem de verzekering kan geven, dat, vóór het jaar 1831, een ontwerp van wet zal worden voorgedragen, waarin de in het oogloopende gebreken, welke zich in het onderhavige ontwerp bevinden, zullen worden weggenomen.

De heer *Warin*: de verzekeringen van den minister mogen geenen invloed hebben, bij de bepaling onzer stem. De wet zelve, alleen hare uitdrukkelijke bepalingen moeten onze stem regelen. Het ontwerp, dat ons thans is voorgesteld, kan mijne goedkeuring niet wegdragen.

Z. Exc. *de minister van financien* verdedigt de wet tegen de daarop gemaakte bedenkingen. Hij geeft de stellige verzekering, dat de regering geenszins het voornemen heeft, om de hoofdsom der grondbelasting te verhoogen. Wat verders de ongelijke omslag der provincien betreft, doet hij opmerken, dat, na de voleindiging der kadastrale werkzaamheden, alle ongelijkheid in de verdeeling der hoofdsom zal ophouden.

De heer *van Sytzama* antwoordt hier nog kortelijk op.

Men gaat ter hoofdelijke stemming over, waarvan de uitslag is, dat de wet met 85 tegen 17 stemmen wordt *aangenomen*. Minderheid, de heeren: *Byleveld*, *van Sytzama*, *de Stassart*, *van Dam van Isselt*, *van Randwyck*, *Serruys*, *Lycklama*, *Cogels*, *Warin*, *Goelens*, *Verranneman*, *de Langhe*, *Liedel de Well*, *van Sasse van Ysselt*, *Sandelin*, *Angillis* en *Coppieters*.

De *voorzitter* verzoekt de leden van de afdeelingen, die het onderzoek wegens het wetboek van strafvordering nog niet hebben ten einde gebragt, zich daarmede zoo spoedig mogelijk bezig te houden, en morgen het voorstel van den heer *de Secus* in overweging te nemen. Hij scheidt de vergadering, en bepaalt de eerstvolgende zitting op den 18den Januarij aanstaande.

De heer *de Secus* vraagt, ongeacht dit besluit, het woord. Hij zoude verlangen, dat de kamer zich met zijn voorstel mogt bezig houden, alvorens de leden zouden vertrekken.

De *voorzitter*, die reeds zijnen stoel verlaten had, keert daarop terug en zegt, dat, wanneer de kamer zulks verkiest, zij heden in de sectien het voorstel van den heer *de Secus* kan onderzoeken, ten einde morgen de centrale afdeeling daarover rapport uitbrenge.

De heer *Surmont de Kolsberghe* ondersteunt dit voorstel.

De heer *de Brouckère* dringt er insgelijks op aan, dat het voorstel van den heer *de Secus*, voor het vertrek der leden, behoort onderzocht en in beraadslaging genomen te worden. Er komt geen vertrek te pas, wanneer het belang der zaken vordert; dat men bijeen blijve!

Wanneer elders eene zitting geopend is, blijft zij zulks tot het einde toe, en men weet van geene tusschenpozing in de werkzaamheden, zoo als zulks bij ons plaats heeft; zoo wij het onderhavige voorstel niet voor ons vertrek behandelen, kunnen wij ons daarmede niet dan voor het begin van Februarij bezig houden, en wanneer wij het mogten aannemen, kan hetzelve nog tot April of Mei ter *griffie gedeponeerd blijven*, want de eerste kamer heeft de gewoonte aangenomen, om slechts zelden gedurende de zitting bijeen te komen. Bijaldien nu de propositie tot Mei wierd uitgesteld, zoude dezelve haar doel missen.

De heer *van Dam van Isselt*: de Voorzitter heeft de zitting opgeheven, en het voorstel van den heer *de Secus* kan niet voor den 18den Januarij in aanmerking komen.

Een aantal leden: Neen! Neen! Ter stemming! Ter stemming!

De voorzitter brengt in hoofdelijke omvraag: zal men heden in de sectien het voorstel van den heer *de Secus* onderzoeken, ten einde de centrale afdeeling daarover morgen rapport kunne uitbrengen?

Deze vraag wordt bevestigend beantwoord; 51 leden verklaren zich daarvoor: 46 tegen.

De zitting wordt opgeheven.

Zitting van Donderdag den 24sten December.

De vergadering wordt ten 1½ ure geopend.

Er zijn met den voorzitter 87 leden tegenwoordig.

De notulen van het verhandelde in de zitting van gisteren worden gelezen en goedgekeurd.

De voorzitter zegt, dat aan de orde van den dag is de beraadslaging over het voorstel van den heer *de Secus*, strekkende tot het doen vernietigen of verzachten van eene straf, wanneer de wet, ten gevolge van welke een persoon is veroordeeld, mogt ingetrokken zijn. Het woord is aan den heer *de Secus*.

De heer *de Secus* geeft te kennen, dat de aanmerkingen in de afdeelingen, op zijn voorstel gemaakt, van zeer gewigtigen aard zijn, zoodanig, dat hij wel twee of drie dagen kan behoeven, om daarop voldoende

antwoorden op te stellen; vooral in de sectie, waartoe hij de eer heeft te behooren, waren gewigtige bedenkingen tegen zijne propositie gerezen. Daar hij, uit hoofde van het ophanden zijnde Kersfeest de antwoorden niet in gereedheid kon brengen, en men ten andere daarover nogmaals in de afdeelingen zal moeten beraadslagen, kan hij zijne medeleden niet vergen, wegens zijn voorstel, hun vertrek naar derzelver provinciën uit te stellen. Hij zoude dus treden in het voorstel, om de zitting tot den 18den Januarij op te schorten.

Een aantal leden: *Ondersteund! Ondersteund!*

Dit uitstel wordt door de kamer aangenomen.

De heer *van Sytzama* geeft aan de kamer kennis, dat hij door ziekte verhinderd wordt de zitting bij te wonen.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal geeft aan de Tweede Kamer kennis dat zij zich vereenigd heeft met het aan haar toegezonden ontwerp van wet tot toelating van het ruwe zout in de publieke entrepots. — Aangenomen voor kennisgeving.

Zijn ontvangen drie verzoekschriften, welke aan de daartoe bestemde commissie worden verzonden. Een derzelve is van het bestuur eener gemeente in Namen, betrekkelijk de ijzermijnen, en een ander is van den heer *Louis* te Utrecht tegen het door de geestelijkheid gehouden wordend gedrag ten aanzien van de petitien.

Aan de Kamer is hulde gedaan van een gedicht van den heer *Cuijper* te Rotterdam, getiteld: *Je maintiendrai.*

Hetzelve zal in hare boekerij geplaatst worden.

De commissie tot de verzoekschriften brengt bij monde van den heer *van Dam van Isselt* verslag uit op verscheidene petitien van branders te Hasselt, Maastricht en andere plaatsen, bezwaren inbrengende tegen de voorgestelde wetten op het gedistilleerd; dezelve zullen ter griffie worden nedergelegd.

Dezelfde rapporteur nog op dat van ingezetenen van Luik, welke verzoeken dat de kamer niet zal toetreden in het verzoekschrift van branders dier stad, waarbij verzocht wordt art. 55 van de voorgestelde wet op het binnenlandsch gedistilleerd te vernietigen; de requestranten zijn van oordeel dat de nadeelen, welke men in dat art. ziet, geheel hersenschimmig zijn. Deze petitie zal ter griffie worden nedergelegd en het rapport worden gedrukt en rondgedeeld.

De vergadering wordt gescheiden en de eerstvolgende bepaald op Maandag den 18den Januarij aanstaande.

'S GRAVENHAGE, den 27sten December.

Z. M. heeft, dezer dagen, een hoogstbelangrijk besluit genomen, waarbij Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, tot dus ver commissaris-generaal van oorlog, benoemd is tot *admiraal van 's Rijks vloot* en *kolonel-generaal van de onderscheidene wapens der landmagt.* Als zoodanig is aan Hoogstdenzelven het opperbestuur over de departementen van marine en oorlog opgedragen, zullende met 1 Januarij 1830 die departementen door *directeuren-generaal* worden bestuurd. Daartoe zijn benoemd voor de marine de schout-bij-nacht *Wolterbeek*, en van oorlog, de luitenant-generaal, *de Eerens.*

BREDA, den 28sten December.

In de Bredasche Courant, van den 26sten dezer, lezen wij het volgende:

Burgemeesten en Wethouders der stad Breda hebben, naar aanleiding van een artikel, geplaatst in den *Courrier des Pays-Bas* van den 11den dezer, zich verpligt geacht, te verklaren, dat de petitien, door den *Courrier* bedoeld, door hen geenszins zijn geteekend geworden en dat zij het ook beneden hen achten, soortgelijke, ter eluiks rondloopende stukken te appuijeren.

De ROY, Burgemeester,
WERDEN,
J. C. VAN NAERSSEN,
Wethouders.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 25sten December 1066 werd WILLEM de *Overwinnaar* tot Koning van *Engeland* gekroond.

Den 25sten dito 1698 werd J. HOUBRAKEN, graveur, te *Dordrecht* geboren.

Den 25sten dito 1717 werden deze landen, en bijzonder *Groningerland*, door een zwaren watervloed bezocht, bezwijkende vele dijken door een fellen Noordwesten storm, terwijl andere met moeite behouden werden. De *Assendelfsche* dijk op zes plaatsen doorgebroken zijnde, werden daar door vele dorpen van *Noordholland*, van *Zaandam* af tot *Averhorn*, toe onder water gezet. Het water stond in *Groningen* zelfs vier voet hooger dan in 1686; en men rekende, dat er tusschen de 14 à 15000 huizen weggespoeld, meer dan 2000 menschen, ruim 14000 hoornbeesten en paarden en over de 22000 varkens en schapen verdronken waren.

Den 26sten dito 1476 werd GALEAZZO SFORZA, hertog van *Milaan*, vermoord.

Den 26sten dito 1580 beloofde de Koning van *Frankrijk* bijstand aan de *Nederlanden*.

ARNHEM, den 29sten December.

Sedert Donderdag is de rivier voor deze stad en verder boven- en benedenwaarts, waar men nog open water had, toegevrozen.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

Den 28 Dec.	1 El 8 Palm 0 Duim, gewassen 0 D.,	gevallen	5 D
Den 29 dito	2 El 2 Palm 0 Duim, gewassen 20 D.,	gevallen	0 D

Mijne geliefde Echtgenoote *BARBARA VAN HEES*, beviel heden morgen, ontijdig, van eene doode dochter.

ARNHEM,
den 28sten December
1829.

C. O. KNOOPS.

NB. *Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze als een bijzondere kennisgeving aan te merken.*

Op het Huis DE HOOP, nabij DOETINCHEM, overleed den 21sten December 1829, aan een verval van krachten, in den ouderdom van 82 jaren, de Wel Edele geboren Heer *JACOB JOHAN VAN COEVERDEN.*

Ons eenigst geliefd ZOONTJE, *LUCAS SIMON*, overleed op heden tot onze zielgrievende droefheid, in den ouderdom van bijna 5 jaren.

ARNHEM,
den 24sten December
1829.

W. H. VAN OOY, Lzoon.
en
W. J. VAN OOY,
Geboren KESLER.

Op heden overleed alhier, in den ouderdom van bijna 64 jaren, de Heer Mr. *AREND LUTTEKEN BROUWER*, in leven Vrederegter van het Kanton *Elburg*.

ELBURG,
den 25sten December
1829.

BEKENDMAKING.

De GOUVERNEUR der PROVINCIE *GELDERLAND*,

Willende de handelaren en particuliere ingezetenen der provincie onderrigten, van de door hen, ingevolge Zijner Majesteits besluit van den 24sten dezer maand (Staatsblad No. 79) te doene aangifte van den voorhanden voorraad der hieronder vermelde Goederen, ter invordering van de daarop bij de wet van denzelfden dag vastgestelde verhooging van den Accijns;

Brengt bij deze ter kennis van een ieder, die zulks zouden kunnen aangaan, dat de bedoelde aangiften schriftelijk zullen moeten worden gedaan bij de Ontvangers der Accijnsen in iedere Gemeente, vóór het eindigen van den 31sten dezer maand December, des nachts vóór twaalf uren; en wel:

1o. *Voor buitenlandschen wijn en buitenlands gedistilleerd*, van daarin *handel of nering doende lieden*, enkel en alleen in die gemeenten alwaar of geene plaatselijke Opcenten, of in een *minder* bedrag dan *vijf en twintig* op deze dranken worden geheven, en slechts voor zoo verre als hunnen voorraad met den laatsten December dezes jaars te boven gaat

Zes vaten Wijn.
Twee vaten Brandewijn.
Rum of *Arak* ter sterkte van *tien* graden,
Of
Een vat buitenlandsche Likeur.

Zijnde mitsdien de *partikulieren* overal van het doen van aangifte dezer Specien bevrijd.

2o. Voor *Suiker en fijne Stroop*.

a. Van ieder daarin *handel of nering doende persoon*, wegens den voorraad op het gezegde tijdstip voorhanden boven de *vijftig pond van elk*; en

b. Van ieder *partikulier*, wegens gelijken voorraad boven de *twee honderd ponden, van elk*.

Zullende de modellen van aangiften *gratis* te bekomen zijn aan de Kantoren der bovengemelde Ontvangers.

De belanghebbenden worden tevens verwittigd, dat, gedurende de maand Januarij 1830 geenen Vervoer zonder Vervoer-Biljet zal mogen plaats hebben, van *meer dan tien ponden Suiker of fijne Stroop* en van *meer dan vijf kannen Wijn*.

En zal deze door de zorg der plaatselijke besturen, alom worden afgekondigd en aangeplakt waar zulks te doen gebruikelijk is, en wijders in de Arnhemsche Courant worden geplaatst.

Arnhem, den 27sten December 1829.

De Gouverneur voornoemd,
VAN HEECKEREN VAN KELL.

---

§ § § Het GEMEENTE-BESTUUR van *STEENDEREN*, voornemens zijnde, eenen TWEEDEN VELDWACHTER aan te stellen op een jaarlijks traktement van *f* 120.00 en *f* 25.00 voor kleeding, roept bij dezen op die geenen welke genegen zijn naar dien post te Solliciteren, mits zijnde ongehuwd, niet boven de 35 jaren oud, en in het lezen en schrijven bedreven, om zich, voorzien van bewijzen van goedgedrag, vóór den 1sten Februarij 1830, in persoon bij den Burgemeester van bovengemelde Gemeente te vervoegen.

Steenderen, den 24sten December 1829.

Namens het Gemeente-Bestuur
voornoemd,
De Burgemeester,
E. G. PLANTEN.

---

† † † De COMMISSIE tot het bestraten van den weg langs de *ZUIDERZEE*, tusschen het *KATERVEER* en de *DOORNHEG*, doen bekend maken, dat de tweede geldleening tot voltooijing der bestrating van gemelden weg, groot de som van honderd duizend gulden, goedgekeurd bij Zijner Majesteits besluit van den 11den November 1829, No. 5, reeds den 19den December 1829 volledig is tot stand gebragt en gesloten, zoo dat geene inschrijving meer kan worden aangenomen dan bij schikking met de heeren *DE LANOY en ZONEN*, Makelaars te *Amsterdam*.

Harderwijk, den 21sten December 1829.

Op last der Commissie
voormeld,
C. L. VITRINGA.
Lid en Secretaris.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.
AGENTSCHAP *ZEVENBERGEN.*

De AGENT van het DOMEIN in het District *ZEVENBERGEN*, maakt bij deze, aan de daarbij belanghebbende bekend, dat de Verpachting der Schulvisscherij in den verdronken Zuid-Hollandsche Waard, welke op den 29sten dezer te *Drummelen* zou plaats hebben, provisioneel is uitgesteld; terwijl de dag der Verpachting nader zal worden bekend gemaakt.

Zevenbergen, den 22sten December 1829.

GROENEVELD.

---

§ § § De Notaris *HOEFHAMER* zal, op den 7den Januarij 1830, in de herberg *den Eikenboom*, nabij het dorp *Oldebroek*, namens zijne principalen, verkoopen: ... stuks ZWARE EIKEN BOOMEN, waaronder ... van 5 palm over kruis bij 16 ellen lengte; en 470 stuks ZWARE BEUKEN BOOMEN, van 6 à 7 palmen dikte bij 16 ellen stam, in perceelen of massen, staande op het landgoed *den Eikelenburg*, aan den straatweg bij het dorp *Oldebroek* gelegen, en ligtelijk te vervoeren naar *Elburg*, *Kampen* en het *Katerveer*.

Nadere inlichting is te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris te *Elburg*.

---

† † † Te *Lochem* zal den 12den Januarij 1830, 's morgens om 11 uren, in *het Wapen van Gelderland*, bij inzetting, en acht dagen daarna bij toeslag geveild, en zoo mogelijk verkocht worden:

Een HUIS en ERF, staande aldaar, in de Walderstraat, met een daarachter gelegen TUIN, uitkomende aan de wandeling rondom gemelde stad, voorzien van vier BENEDENKAMERS, KEUKEN, KELDER en ruime ZOLDERS.

Nader onderrigt, zoo ten aanzien van het perceel als Conditien, is te bekomen bij den Notaris *BOLNER* aldaar, mits brieven franko.

---

† † † Op Woensdag den 30sten December 1829, zullen, ten huize van den Heer *A. MARTENS*, te *Borculo*, ingezet, en den 13den Januarij 1830, finaal worden verkocht, en wel telken reize des voordemiddags om 10 uren, het ERVE en GOED *Laarberg*, gelegen onder de Gemeente *Borculo*, Karspels *Geesteren* en *Gelselaar*, bestaande in HUIS No. 108, SCHOP, ZAADBERG, PUT en BAKOVEN, met de daaronder gehoorende BOUW-, WEIDE- en BOSCHGRONDEN, groot ongeveer 29 Bunders; voorts differente zoo groote als kleine GARFTIENDEN, en wel speciaal de 20ste GAST of SCHOOF, uit bijna al de Gronden van het Erve *Assink*, onder *Geesteren*.

VERKOOPING.

Van verscheidene perceelen, ZWARE EIKEN-, BEUKEN-, DENNEN- en PEPPELEN BOOMEN, staande op het Erve *Enserink*, *klein-Wesselink* en *Hietveld*, in de Gemeente *Vorden*, Buurtschap *Veldwijk*, op Vrijdag den 8sten Januarij 1830, des voormiddags ten 10 uren, ten huize van *L. WOLTERS*, in *het Heeren Logement*, te *Vorden*. De Bouwman van 't Erve *Enserink* zal aanwijzing doen.

---

† † † Ouders of Voogden genegen zijnde hunne Kinderen of Pupillen onderwijs te doen geven in de TEEKEN-, BOUW- en DOORZIGTKUNDE, benevens in de Grondbeginselen der MEETKUNDE, toegepast op Ambachten en Handwerken, of zulks te doen voortzetten, gedurende den loop van het jaar 1830, worden verzocht zich te vervoegen bij eene Commissie der Directie van het Genootschap KUNSTOEFENING te *Arnhem*, dewelke daartoe zal vaceren op *Woensdag* en *Donderdag* den 30sten en 31sten December 1829, des morgens van tien tot twee uren, ten huize van den Penningmeester van het genootschap Mr. *A. A. PASTEUR*, in de Weverstraat, C No. 56.

Arnhem, den 21sten December 1829.

Namens de Directie voornoemd,
G. ANDRÉ DE LA PORTE.
Secretaris.

CARAQUES-CHOCOLADE,

Alom gezocht, wegens deszelfs zuiverheid, kracht, aangenamen smaak en andere uitmuntende Eigenschappen, is thans door den Ondergeteekende ook te *Arnhem* verkrijgbaar gesteld, doch alleen bij den Heer *A. J. BUDDINGH*, voor den vasten prijs van *f* 1.80 het verzegelde Halve Ned. Pond; bij wien tevens deszelfs gerenommeerde GOMMA, zoo uitmuntend in Teering, Hoest en andere Borstkwalen, alsmede zijne *Professor HOFFMANS* SLYM- en MAAGPILLEN, te bekomen zijn.

J. C. H. VAN HARINXMA,
Apotheker te Leeuwarden.

**** Ten Kantore van den Gekwalificeerden Kollecteur *G. J. DIBBETS*, te *Arnhem*, is in de 1ste Lijst dezer 5de Klasse 147ste Loterij, getrokken op No. 888 de KAPITALE PRIJS van *f* 30,000; Devies: *Lage Nommers, Hooge Prijzen.***

---

§ § § Een PERSOON van goede getuigschriften voorzien en bedreven in de gewone vakken van wetenschap; benevens in staat om de Hollandsche, Fransche en Engelsche talen grondig te onderwijzen, biedt zich aan als GOUVERNEUR, in welke betrekking hij reeds een geruimen tijd is werkzaam geweest. Nadere informatien zijn te bekomen met geslotene brieven vrachtvrij, onder letter T, te *'s Gravenhage* bij den Boekhandelaar *A. KLOOTS*, die thans alom verkrijgbaar heeft gesteld:

I. UITGELEZENE VERHALEN uit den DECAMERON van GIOVANNI BOCCACCIO; een werk van vernuft en smaak. Uit het Italiaansch door S. H. WEILAND. Twee deeltjes, ieder à *f* 1:20.

II. WILLEM BAARLAND; voor Jongelingen in het schoonste doch tevens gevaarlijkste tijdperk huns levens; door een Nederlander à *f* 2:80.

III. VADERLANDSCHE UITBOEZEMING bij het einde van *November* 1829. Opgedragen aan alle weldenkende Nederlanders. De prijs is 25 Centen. — *Voor de Armen.*

ALMANAK VOOR HET SCHOONE EN GOEDE,
VOOR 1830,

Inhoudende, onder anderen: aan den Redacteur, door *C. Loots*. — Agatha, of de Zwitsersche Landverhuister, door Mr. *Robidé van der Aa*. — Mijn dagelijksch lied, door *H. Tollens*, Cz. — Jongelings Vrienden-lied, door *L. van den Broek*. — De minnezangster, door *P. Louwerse*. — Geestenband, door *A. Boxman*. — Hertog Arnoud, in den kerker, 1469, door Mr. *Staring van den Wildenborch*. — De jaargetijden, door Mejufvr. *P. Moens*. — De Heer van Couyer, door *N. Swart*. — Lentezucht, door *J. v. Walré*. — Robberts Raaf, door *C. G. Withuijs*, enz. — Voorzien met portret en platen, geteekend door *L. J. Hansen*, *J. H. Koekkoek*, *J. A. Kruseman*, *Jr.* en *H. F. Wiertz*, en gegraveerd door den beroemden *P. Velijn*. — In netten kartonnen band en koker, verguld op snee *f* 1.80. — De uitgave geschiedt bij den Boekhandelaar G. J. A. BEIJERINCK, te Amsterdam, en verder alom.

** Bij *BREST van KEMPEN*, Boekverkooper te *Brussel*, is van de Pers gekomen en aan zijne Correspondenten verzonden:

NIEUWE GEDICHTEN van *Vrouwe K. W. BILDERDYK*, kartonnen band, in 8vo. *f* 2.50.

** Bij *W. BRAVE*, SENIOR, te *Amsterdam*, is van de pers gekomen:

III. *Leerzame Voorbeelden in het schrijven van* NIEUWJAARS-, HUWELYKS-, KRAAM- en ROUWBRIEVEN, benevens derzelver antwoorden. Alles geschikt tot eene gemakkelijke Handleiding, in de daarvoor dienende gelegenheden. Mitsgaders verdere gemeenzame en vertrouwelijke Brieven, à *f* 0.56.

** *G. J. A. BEIJERINCK*, te *Amsterdam*, geeft uit, en is alom te bekomen:

I. *Almanak voor het Schoone en Goede*, voor 1830, door N. SWART, met Bijdragen van ROBIDÉ VAN DER AA, BOXMAN, LOOTS, LOUWERSE, STARING VAN DEN WILDENBORCH, TOLLENS, V. WALRÉ, WITHUYS, enz., benevens Portret en Platen, geteekend door de Kunstschilders J. A. KRUSEMAN, J. H. KOEKKOEK, L. J. HANSEN en H. T. WIERTZ, en gegraveerd door den beroemden P. VELYN. Prijs in nette kartonnen band en koker *f* 1.80.

II. *Almanak voor de Jeugd*, voor 1830, door Mevrouw A. B. VAN MEERTEN, met 12 Platen . . . . *f* 0.90.
Met gekleurde Platen in karton en koker . . . " 1.30.

III. *Merkwaardigheden uit elk Land van Amerika*, naar de Engelsche Uitgave van IZAAC TAYLOR, voor Nederlanders bewerkt, door J. OLIVIER, Jz., met 84 Platen en eene Kaart, in karton . . . . *f* 3.00.

IV. GUMAL en LINA, *of het vermogen van het Christendom*, Tooneelspel, door Mevrouw A. B. VAN MEERTEN, in 8vo. *f* 0.75.

V. *Fabelen uit de Kinderkamer*, met 19 Platen, in karton *f* 1.25.

VI. *De Blinde Landman en zijne Kinderen*, door Mevrouw A. B. VAN MEERTEN, met 6 Platen, in karton . . . *f* 1.25.

VII. FR. DE BOER, *Kindergedichtjes*, met 12 nieuwe Plaatjes, in karton . . . . *f* 1.10.

VIII. *Prentgeschenk om de Getallen al spelende te leeren*, bestaande in 16 gekleurde plaatjes . . . . *f* 0.80.

** Bij *BROESE en COMP.*, te *Breda*, is de inteekening opengesteld, op het Tijdschrift:

MAGAZYN VOOR STEL- EN MEETKUNST, een vervolg op het MAGAZYN VOOR DE REKENKUNST.

Dit MAGAZYN zal dienen om de studie dezer nuttige wetenschap, bij de eerstbeginnenden en meer gevorderden te veraangenamen en op te wekken, daar het bijzonder voor de toepassingen zal ingerigt worden. De prijs des geheelen jaargangs, met 4 stukken bestaande, is bij inteekening *f* ...

Het prospectus is bij alle boekhandelaren ... te bekomen.

Bij bovengemelden is tevens uitgegeven:

Opmerkingen betreffende den heer JACOTOT, de alles omvattende leerwijze en de Militaire Normaal-School door J. C. VAN RYNEVELD. *f* 0-80 1ste Luit. bij het korps rijdende Artillerie.

** Bij *W. J. THIEME*, Boekhandelaar te *Zutphen*, is, behalve de *kleine Almanak*, mede uitgegeven de zoogenaamde SCHRYFALMANAK, waarin de Markten en Kermissen in deze provincie geplaatst zijn, volgens de eigenhandige opgaven der respective Besturen, en verder een *zeer volledig* NAAMREGISTER, bevat der Justitiele, Financiele en Administrative Besturen; eene juiste opgaaf van vertrek en aankomst der Posten, Diligences, Toerkarren, Schepen en Stoombooten in de geheele provincie *Gelderland*. — Voorts de *Almanak der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen*. — Ook heeft hij eene volledige Boekbinderij opgerigt en daardoor in staat, Boeken in alle soorten van Banden te binden, tegen den civielsten prijs.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME Boekdrukker.